

O diamantoch :)

Najtvrdšie, najzácnejšie a najvyhľadávanejšie zo všetkých drahokamov.

Sú legendárnym symbolom moci, a preto klenotmi mocipánov. Ale príbehy diamantov „Hope“ a „Regent“ naznačujú, že kameň, ktorý ako britva rozreže ostatné kamene, a sám všetkým odolá, prináša nešťastie. Len málo ľudí zostane chladných pri pohľade na veľký diamant a nepodľahne mocnej príťažlivosti predmetu večnej túžby.

História diamantov začína roku 400 p.n.l. v Indii, kde vôbec po prvýkrát vládcovia započali systematické pátranie po drahých kameňoch. Do európy sa poklady Orientu dostali omnoho neskôr – v skutočnosti až v 17. storočí, kedy kupec Jean-Baptiste Tavernier predal francúzskemu kráľovi Ľudovítovi XIV. niekoľko kusov dovezených z ďalekých výprav. Do 18. storočia zostali diamanty výsadou mužov a zdobili iba koruny, žezlá, prstene a meče kráľov a dvornej šľachty. Vtedajším klenotníkom sa bohužiaľ nepodarilo objaviť príslovený dych berúci oheň drahokamu. Každý diamant potrebuje presne vybrúsiť, aby sa v celej kráse dúhovo rozžiari. Brusičské techniky vyspeli až ku koncu 18. storočia, kedy bol vyvinutý fazetový brilantový výbrus. Ten priniesol na svetlo ozdobnú stránku diamantov, a ktorý si tak skoro našiel cestu tiež do dámskych šperkovní, aby sa po čase stal „najlepším priateľom dievčat“.

Diamant tvoria kryštály uhlíka – alotropického prvku vyskytujúceho sa v dvoch formách. Takmer denne sa s ním stretávate ako s grafitom, t.j. mäkkým, tmavosivým, nepriehľadným nerastom používaným ako tuha do ceruziek. Keď je však uhlík v útrobach zeme vystavený výnimočne vysokému tlaku a teplote, atómy sa zoskupia do tvrdých priesvitných kryštálov. Erupcie v sopečných oblastiach vytláčajú vzniknuté drahokamy k povrchu, čo umožnilo započatie geologických výskumov.

V minulosti bola hlavným exportérom diamantov India. V súčasnosti sa o čelné pozície delia Brazília, Juhoafrická republika, Čína, Rusko a Sierra Leone, ale ťažba prebieha aj v ďalších afrických štátoch, v Kanade a v Austrálii.

Najväčším doteraz nájdeným diamantom je slávny „Cullinan“ objavený v roku 1905 pri Pretórii v Južnej Afrike, ktorý vážil 3 106 karátov (620 gramov). Dostal ho do daru britský kráľ Edward VII., na ktorého príkaz brusiareň v Amsterdame kameň rozrezala na 9 veľkých a takmer 100 menších kusov. „Cullinan I“, ktorý s hmotnosťou 530 karátov zostáva najväčším brilantom sveta, sa roku 1910 dočkal vsadenia do kráľovského žezla, menší „Cullinan II“ ozdobil korunu kráľovnej.

Brúsenie diamantov je mimoriadne namáhavá práca, vyžadujúca si majstrovskú presnosť a roky skúseností. Ak má hra farieb a lesk čo najviac vyniknúť, brusič musí obetovať časť drahocenného prírodného výtvaru. Aby nedochádzalo k prílišným stratám, kamene sa najskôr až niekoľko mesiacov skúmajú a analyzujú.

Hodnota briliantu sa posudzuje na základe hmotnosti udávanej v karátoch, výbrusu, jasnosti a farebnosti. Jeden karát (skratka „ct“) sa rovná 200 miligramom. Výbrus je spôsob vybrúsenia do faziet (hladkých políčok) a uhlov, ktoré dokonale odrážajú svetlo vytvárajúce v jadre „horiaci plamienok“. Až diamant vybrúsený do 56 faziet, tabulky a spodného hrotu možno nazývať brilantom. To v žiadnom prípade neznamená, že iné druhy výbrusu, ktorých existuje celý rad, nie sú rovnocenné. Či už vezmete tvar okrúhly, oválny, slzičkový alebo hruškovitý, najdôležitejšou požiadavkou je, aby výbrus dal čo najlepšie vyniknúť kameňu a vyhovoval klenotu, v ktorom zažiarí.

Jasnosť závisí na čistote kameňa. Tu sa hodnotí počet, veľkosť a umiestnenie prípadných uzavrení, priesvitnosť a štruktúrne nepravidelnosti. Samozrejme sa robí rozdiel medzi kazmi viditeľnými voľným okom a tými, ktoré sa po desaťnásobnom zväčšení objavajú pod mikroskopom. Najvyššie ocenenie, označované „FL“ (flawless), získavajú iba kamene bez jedinej vnútornej a vonkajšej nedokonalosti, ktoré pod mikroskopom preukážu absolútnu čírosť. Označenie „IF“ (internally flawless) znamená, že mikroskop neodhalil žiadne vnútorné uzavreniny. Nasledujú stupne „VVS“ (very very slightly imperfect) a „VS“ (very slightly imperfect), zahrňujúce nedokonalosti sotva viditeľné pod mikroskopom, ktoré neovplyvnia lesk kameňa.

Vo farebnej škále diamantov sú najviac cenené a najvyhľadávanejšie „obyčajné“ bezfarebné kamene, pretože práve táto vlastnosť umožňuje svetlu bez zábran prenikať skrz naskrz a rozohrať úchvatnú dúhu. Väčšina diamantov sa pohybuje medzi „D“ (označuje kamene bezfarebné) a „Z“ (označujúce žlté alebo nažltlé odtiene). Farby sa určujú porovnaním kameňa s medzinárodne uznávaným výberom dokonalých typických vzoriek. Diamanty sa vyskytujú taktiež v ružových a hnedých odtieňoch a obzvlášť za modré, červené, zelené a takmer čierne diamanty (nazývané čarovné alebo fantastické) platia zberatelia obrovské sumy. Zafarbenie možno umelo zmeniť zahriatím a ožiarením, avšak takéto diamanty nie sú považované za príliš hodnotné, čo sa odráža v ich pomerne nízkej cene.

Diamant by mal byť zázrakom prírody a nie hračkou technológie.